

เจนณรงค์ เทียนสว่าง 2549: บทบาทแม่บ้านเกษตรกรในการพัฒนารัฐกิจชุมชน: กรณีศึกษากลุ่มทอผ้า
บ้านทุ่งแสม ตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี วิทยาลัยวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
(เกษตรศาสตร์) สาขาส่งเสริมการเกษตร ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร
ประธานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์เอมอร อังสุรัตน์, Ph.D. 247 หน้า
ISBN 974-16-2578-2

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาถึง 1)ข้อมูลพื้นฐานทางด้านบุคคล ด้านเศรษฐกิจและด้านสังคมของ
แม่บ้านเกษตรกรบ้านทุ่งแสม ตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี 2)สภาพการดำเนินธุรกิจการ
ทอผ้า 3)บทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังในการพัฒนารัฐกิจทอผ้า 4)ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลพื้นฐาน
ทางด้านบุคคล ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมของแม่บ้านเกษตรกรกับบทบาทที่เป็นจริงและบทบาทที่คาดหวังในการ
พัฒนารัฐกิจทอผ้า 5)ปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนารัฐกิจทอผ้า กลุ่มตัวอย่าง คือ แม่บ้านเกษตรกรที่มี
ภูมิลำเนาอยู่ที่หมู่บ้านทุ่งแสม ตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรีและมีอาชีพทอผ้า จำนวน 47
คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ สถิติเชิงพรรณนาที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ
ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่ามัธยฐาน ส่วนค่าสถิติเชิงอนุมานที่ใช้ในการ
ทดสอบสมมติฐาน คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน โพรบิต โมเมนต์

ผลการวิจัยพบว่า แม่บ้านเกษตรกร มีอายุเฉลี่ย 55 ปี อาชีพหลัก คือ เลี้ยงไหม อาชีพรองที่พบมากที่สุด คือ
การทอผ้า รายได้ทั้งหมดเฉลี่ย 237,920 บาทต่อปี ค่าใช้จ่ายทั้งหมดเฉลี่ย 110,860 บาทต่อปี พื้นที่ถือครองเฉลี่ย 27.48
ไร่ เพื่อบ้าน เป็นแหล่งข่าวสารที่ได้รับมากที่สุด ประสบการณ์ทอผ้าเฉลี่ย 29 ปี วัตถุประสงค์ส่วนมากซื้อจากนอกชุมชน
แรงงานในครัวเรือนที่ทอผ้าเฉลี่ย 1 คน ภูมิปัญญาคั้งเดิมที่ทุกคนใช้ คือ วิธีการทอผ้า และกึ่งกระตุก เทคโนโลยี
สมัยใหม่ที่ใช้ส่วนมากใช้ คือ การใช้เส้นไหมประดิษฐ์ แหล่งจำหน่ายผ้าที่พบมากที่สุด คือ ตลาดท้องถิ่น แหล่งจำหน่าย
ผ้าไหมแท้ที่พบมากที่สุด คือ ขายให้กลุ่มที่เป็นสมาชิก แหล่งจำหน่ายผ้าไหมประดิษฐ์ที่พบมากที่สุด คือ ร้านรับซื้อ
และจำหน่ายผ้า ส่วนใหญ่ไม่มีการออกร้าน การโฆษณา การจัดเกรดผ้า การทำภาชนะบรรจุ และการศึกษาลาด
ล่วงหน้า เกินครึ่งไม่มีประสบการณ์การฝึกอบรมความรู้ในเรื่องการพัฒนารัฐกิจทอผ้า แหล่งคำแนะนำในการดำเนิน
ธุรกิจทอผ้าที่ได้รับมากที่สุด คือ เพื่อบ้าน ส่วนใหญ่มีแนวโน้มลดลงในการดำเนินธุรกิจทอผ้าในปีต่อไป บทบาทที่
เป็นจริงที่ไม่เคยปฏิบัติเกินร้อยละ 50.0 มี 17 บทบาทย่อย บทบาทที่คาดหวังที่คาดว่าจะไม่ปฏิบัติเลยเกินร้อยละ 50.0 มี 12
บทบาทย่อย ปัญหาที่พบมากที่สุด คือ การขาดอำนาจการต่อรองราคาในการซื้อวัตถุดิบ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้
คือ 1)ควรสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มผลิตและต่อรองราคาในการผลิตและซื้อวัตถุดิบในการทอผ้า 2)มีการจัดหา
ช่องทางการจำหน่ายและเพิ่มมูลค่าให้กับผ้าที่ทอเพื่อการจำหน่าย 3)ควรสนับสนุนด้านความรู้และฝึกปฏิบัติจริงใน
การทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายและการวิเคราะห์ผลตอบแทน 4)มีการพัฒนาองค์ความรู้ในประเด็นเทคโนโลยีสมัยใหม่
ในการทอผ้าและความรู้/ความชำนาญในการทอผ้า 5)ควรมีการเผยแพร่ความรู้ในรูปแบบของการฝึกอบรมโดย
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายในหมู่บ้าน ช่วงเดือนมีนาคม-เมษายน 6)ควรมีการพิจารณาปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทในการ
พัฒนารัฐกิจทอผ้าคือการเปิดรับข่าวสาร ฝึกอบรม ศึกษาดูงานและการประชุมในเรื่องที่เกี่ยวกับการพัฒนารัฐกิจทอผ้า

เจนณรงค์ เทียนสว่าง
ลายมือชื่อนิติติ

เอมอร อังสุรัตน์
ลายมือชื่อประธานกรรมการ

๒๐๑๖.๑๐.๒๕๕๓